

**การศึกษาทางเศรษฐกิจ ของชนิดไม้ที่มีศักยภาพ
ในการส่งเสริมปลูกป่าเศรษฐกิจ : ไม้สัก**

โดย

กลุ่มงานเศรษฐกิจป่าไม้

สำนักวิจัยการจัดการป่าไม้และผลิตผลป่าไม้

กรมป่าไม้

คำนำ

ไม้สักเป็นไม้ที่สำคัญมีค่าทางเศรษฐกิจ เนื้อไม้มีความสวยงามทนทาน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง ทั้งการก่อสร้าง เฟอร์นิเจอร์และเครื่องแกะสลัก ประเทศไทยเคยส่งไม้สักและซ้ามาเป็นสินค้าออกไปต่างประเทศที่นำรายได้หลักเข้าสู่ประเทศ ปัจจุบันซ้ายังเป็นสินค้าส่งออกที่นำรายได้แก่เกษตรกรและประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ไม้สักในประเทศขาดแคลน ต้องนำเข้าไม้สักจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ พม่า ลาว เนื่องจากพื้นที่ป่าไม้ลดลง การบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อทำการเกษตร การตัดไม้เกินกำลังผลิตของป่า

การดำเนินการปลูกสวนป่าในอดีตส่วนมากเป็นของภาครัฐ แต่ไม่สามารถปลูกทดแทนให้มีผลผลิตที่เพียงพอต่อการใช้สอยและเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม ปี 2537 กรมป่าไม้ได้มีโครงการส่งเสริมให้ภาคเอกชนและเกษตรกรปลูกสวนป่า เพื่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและเงินทุน ซึ่งมีภาคเอกชนและเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ มีพื้นที่กว่าล้านไร่ ปัจจุบันมีผลผลิตไม้ออกจากสวนป่าแล้ว โดยสักเป็นชนิดไม้ที่ภาคเอกชนให้ความสนใจปลูกสวนป่ามากที่สุด ซึ่งผู้ปลูกได้มีความพยายามพัฒนาและปรับปรุงด้านการปลูก วิธีการบำรุงดูแลรักษา และใช้ประโยชน์เต็มมุ่งหวังผลตอบแทนการลงทุนที่คุ้มค่า

สักเป็นไม้เศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการส่งเสริมให้ประชาชนประกอบเป็นอาชีพที่มั่นคง ประชาชนยังให้ความสนใจที่จะปลูกสวนไม้สัก เพื่อดำเนินธุรกิจไม้ การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ว่างเปล่า และปัญหาราคาพืชเกษตรตกต่ำ ซึ่งการปลูกสักสามารถให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่คุ้มค่า รัฐจำเป็นต้องให้การสนับสนุนการปลูกสวนป่าอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพของภาคเอกชนหรือเกษตรกรได้

สิ่งสำคัญในการส่งเสริมการปลูกไม้สักของเอกชน คือ สถานการณ์เศรษฐกิจของไม้สัก ได้แก่ ผลตอบแทนการลงทุน ราคาไม้สัก การตลาด การประกอบธุรกิจด้านไม้สัก ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการตัดสินใจลงทุนปลูกสวนป่าไม้สัก